

ÚVOD DO STUDIA PRÁVA

Právnická fakulta MU, 16. – 20. 9. 2024

MOOT COURT

Dne 2. 7. 2024 nastoupila Eva do nového zaměstnání jako recepční v Hotelu Pašerák, s.r.o. Pracovní smlouva, kterou podepsala 1. 7. 2024, standardně stanovila zkušební dobu v trvání 3 měsíců. Na schůzku k podpisu pracovní smlouvy přišla Eva v hidžábu a pro jistotu se zeptala, zda je problém, pokud bude hidžáb běžně nosit do práce. Ředitelka hotelu Laura jí řekla, že tuto otázku v hotelu nikdy neřešili, ale že jelikož nemají v rámci společnosti žádný „dress code“, tak by to problém být neměl, dokud si na to někdo nebude vyloženě stěžovat. Dále se otázka oblékání u podpisu smlouvy neřešila, v samotné smlouvě rovněž nic o oblečení nebylo.

Eva nosí hidžáb často, avšak ne úplně vždy. Třeba když si jde večer zaběhat, tak šátek sundá, protože se tak cítí lépe. Na večerní program s kamarády si ho někdy vezme, někdy zase ne, přibližně tak půl na půl. Je absolventkou religionistiky a k islámu si našla cestu během svých studií na fakultě, kde absolvovala kurz islámské filozofie a islámského práva a obojí jí to bylo moc sympatické. Hidžáb se jí navíc líbí jako módní doplněk – prostě má pocit, že jí to tak víc sluší. Není členkou žádné náboženské společnosti, ale příští léto by ráda strávila v nějaké islámské zemi, aby tuto kulturu a náboženství lépe poznala a aby se rozhodla, zda se skutečně chce stát muslimkou.

Ve čtvrtek 15. 8. 2024 se přišel do Hotelu Pašerák ubytovat pan Arnošt. Eva měla zrovna večerní směnu a z krátké interakce s panem Arnoštem měla od první chvíle zvláštní pocit. Trochu s ní flirtoval a říkal, že je strašná škoda, že ji nemůže vidět „v plné kráse“. Eva byla v rozpacích, na jeho řeči nijak nereagovala a chovala se zcela profesionálně. Pak si mimoděk všimla, že měl na kufru nálepku politické strany SPD, a také logo iniciativy „Islám v ČR nechceme“.

V pondělí 26. 8. 2024 si Laura zavolala Evu do své ředitelské kanceláře. Za těch pár týdnů se Laura s Evou již docela skamarádily, takže byla Laura přímočará. „Evi, minulý týden si tady na tebe stěžoval jeden z klientů. Prý se mu nelíbí, že tady v krásné české zemi musí koukat na krásné, ale zahalené ženy. Prý kde to jsme. Myslíš, že bychom se mohly domluvit, že ten šátek do práce nebudeš nosit? Vždyť minule na firemním večírku jsi ho taky neměla, tak jsem si říkala, že se snad budeme schopny domluvit, co říkáš? Jinak jsme totiž strašně rádi, že tě tady máme. Jsi šikovná, práci děláš dobře, a navíc si ještě skvěle rozumíme. Byla by škoda se rozloučit kvůli takové blbosti, ne?“

Eva vůbec nevěděla, jak má reagovat. Uvědomovala si, že je ve zkušební době a že ji můžou vyhodit z minuty na minutu bez udání důvodu. Proto Lauře slíbila, že zítra přijde do práce bez hidžábu.

Během úterní směny se ale Eva cítila strašně nepříjemně. Na nošení hidžábu už si zvykla natolik, že se bez pokrývky hlavy cítila, jako by byla nahá. Kontakt s klienty jí byl celou směnu nepříjemný, nemohla se dočkat, až přijde domů a odpočine si.

Ve středu si Eva zcela automaticky hidžáb do práce opět vzala. Když se potkala s Laurou, Laura jen nadzvedla obočí, ale nic neříkala.

Když přišla Eva do práce ve čtvrtek, našla na svém stole dokument na hlavičkovém papíře. Bylo to oznámení všem zaměstnancům, že Hotel Pašerák zavádí od 29. 8. 2024 nová PRAVIDLA IDEOVÉ NEUTRALITY, které musí všichni zaměstnanci respektovat:

- Zaměstnanci na pracovišti neprojevují vůči klientům žádným způsobem své politické, filozofické nebo náboženské přesvědčení.
- Zaměstnanci před klienty na pracovišti nenosí žádné viditelné symboly svého politického, filozofického a náboženského přesvědčení.
- Zaměstnanci před klienty na pracovišti neprojevují žádné z toho vyplývající zvyky.

Eva i nadále chodila do práce v hidžábu. V pondělí 2. 9. 2024 si ji Laura opět zavolala do své kanceláře a poněkud chladnějším tónem jí oznámila, že jejich spolupráce bude muset být ukončena. Když se Eva zeptala proč, Laura řekla: „Vždyť jsme o tom mluvily, Evo. Nemám, co víc bych ti k tomu řekla.“ V tu chvíli jí dala do ruky dokument v tomto znění:

Věc: Zrušení pracovního poměru ve zkušební době

Vážená paní Nováková,

v naší společnosti jste byla zaměstnána jako recepční na základě pracovní smlouvy ze dne 1. 7. 2024, s nástupem ode dne 2. 7. 2024. Tímto v souladu s § 66 zákoníku práce rušíme pracovní poměr ve zkušební době s tím, že Váš pracovní poměr končí ke dni 30. 9. 2024.

V Brně dne 2. 9. 2024

Laura Marná, jednatelka

Po přečtení dokumentu se Eva rozbředla a vykřikla: „Jste tady banda xenofobů, stejně bych s Vámi už nechtěla dále pracovat. Táhněte všichni někam, ať vám to tady celé spadne na hlavu!“

Když ale přišla domů, bylo jí líto, jak reagovala. Svou práci měla ráda, a navíc potřebovala peníze na nájem. Poslala proto Lauře SMSku: „Lauro, promin, reagovala jsem neprimerene. Rada bych u vas i nadale pracovala, jen prosim respektujte, ze je pro me hidzab dulezity, ze je soucasti me identity. Pojdme si o tom jeste promluvit.“ Na SMSku však žádnou odpověď nedostala. Když v úterý přišla do práce, nemohla Lauru nikde najít. Na recepci potkala Lauřinu sestru Kamilu, která jí řekla: „Evi, moc mě to mrzí, moje sestra se k tobě zachovala nefér. Vůbec nechápu, proč má potřebu ti mluvit do toho, co nosíš na hlavě. Jsem na tvé straně. A něco ti ukážu – ale musíš mi slíbit, že nikdy nikomu neřekneš, kde jsi k tomu přišla!“ Eva to Kamile slíbila a Kamila jí dala do ruky papír s tímto textem:

Věc: Zrušení pracovního poměru ve zkušební době

Vážená paní Nováková,

v naší společnosti jste byla zaměstnána jako recepční na základě pracovní smlouvy ze dne dne 1. 7. 2024, s nástupem ode dne 2. 7. 2024. V rámci svých povinností jste se podílela i na úkolech plněných pro naše klienty. Dne 16. 8. 2024 nám jeden z klientů sdělil, že muslimský šátek, který jste měla na sobě, ho uvedl do rozpaků. Požádal nás, aby „se to příště obešlo bez toho šátku“. V zájmu rozvoje naší obchodní společnosti jsme ve vztazích k zákazníkům nuceni zajistit zdrženlivost svých zaměstnanců při projevech jejich osobních názorů. Při našem pohovoru dne 26. 8. 2024 jsme se Vás ptali, zda byste mohla akceptovat pracovní omezení a souhlasit s nenošením muslimského šátku, na což jste odpověděla kladně, avšak v následujících dnech jste tento příslib nerespektovala. Rozhodli jsme se proto pravidla ideové neutrality od 29. 8. 2024 formalizovat, Vy jste je však přesto nerespektovala.

Vzhledem k tomu, že Váš postoj neumožňuje, abyste pokračovala v práci pro naši společnost, rušíme tímto v souladu s § 55 zákoníku práce pracovní poměr s Vámi okamžitě, a to pro hrubé porušení pracovní kázně.

Vzniklé situace litujeme, jelikož Vaše pracovní schopnosti a Váš potenciál v nás budily naději na trvalou spolupráci.“

V Brně dne 2. 9. 2024

Laura Marná, jednatelka

Kamila ještě dodala: „Původně ti chtěli dát tohle, ale pak jim firemní právník řekl, že by to u soudu na těch šátcích prohráli. Tak ti to dali bez udání důvodu, protože takhle prý nemáš šanci cokoli prokázat. Je to pro mě hloupá situace. Laura je sice moje sestra, ale tímhle mě fakt naštvála, tak jsem ti to chtěla dát. Dělej s tím, co chceš, ale hlavně nikomu neříkej, že to máš ode mě.“

Eva Kamile poděkovala, vše si to nechala projít hlavou, a pak se rozhodla, že chce zkusit štěstí u soudu. Hned ve středu spolu se svým kamarádem Borisem sepsala žalobu a ve čtvrtek 5. 9. 2024 ji podala u Okresního soudu Brno-venkov. Soud nařídil ústní jednání na pátek 20. 9. 2024, přičemž z důvodu rekonstrukce soudu se bude jednat v budově Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

Pro týmy zastupující Evu (čísla týmů 1 až 11):

Pro svou argumentaci se podívejte nejen do zákoníku práce (§ 16, § 48 až § 72), ale také do antidiskriminačního zákona.

Je dobré vědět, že podobný případ řešil i Soudní dvůr Evropské unie. V rozsudku ze dne 14. 3. 2017 ve věci **C-188/15 Bougnaoui** Soudní dvůr rozhodl, že zaměstnavatel nemůže ukončit pracovní poměr se zaměstnankyní nosící muslimský šátek jen proto, aby zohlednil přání zákazníka. Případ si můžete dohledat, stačí do Googlu zadat Bougnaoui CURIA (vyhledávač SDEU se jmenuje CURIA), mělo by vám to vypadnout jako první odkaz. Rozsudek je na webu SDEU dostupný ve všech úředních jazycích EU, můžete si ho tedy přečíst i v češtině/slovenštině. Jádro právní argumentace najdete v bodech 30 až 40 citovaného rozsudku.

Také je dobré vědět, že Nejvyšší soud v roce 2019 vyhověl somálské dívce jménem **Ayan Jamaal Ahmednuur**, která žalovala pražskou střední zdravotnickou školu kvůli zákazu nošení muslimského šátku hidžábu. V médiích si můžete o této kauze přečíst mimo jiné na webu ČT24, název článku je „[Nejvyšší soud se zastal somálské dívky](#)“, opět ho můžete jednoduše dohledat.

Pro týmy zastupující Hotel Pašerák, s.r.o. (čísla týmů 12-22):

Pro svou argumentaci se podívejte nejen do zákoníku práce (§ 16, § 48 až § 72), ale také do antidiskriminačního zákona.

Je dobré vědět, že Soudní dvůr Evropské unie navázal na rozsudek C-188/15 Bougnaoui další judikaturou. V rozsudku ze dne 15. 7. 2021 ve spojených věcech **C-804/18 WABE a C-3491/19 MH Müller Handels** Soudní dvůr rozhodl, že politika neutrality zaměstnavatele může představovat legitimní cíl pro odlišné zacházení se zaměstnanci. K určení, zda taková politika neutrality ob stojí, je třeba ověřit, zda odpovídá skutečné potřebě podniku. Konkrétní „test“, který je potřeba aplikovat na konkrétní případ, lze nalézt v bodech 60 až 69 rozsudku ve věci WABE. Případ si můžete dohledat, stačí do Googlu zadat WABE CURIA (vyhledávač SDEU se jmenuje CURIA), mělo by vám to vypadnout jako první odkaz. Rozsudek je na webu SDEU dostupný ve všech úředních jazycích EU, můžete si ho tedy přečíst i v češtině/slovenštině.

Také je dobré vědět, že řízení somálské dívky jménem **Ayan Jamaal Ahmednuur**, která žalovala pražskou střední zdravotnickou školu kvůli zákazu nošení muslimského šátku hidžábu, nakonec nebylo u nižších soudů dotaženo do konce, protože studentka se rozhodla ve studiu nepokračovat a žalobu stáhla. Existuje tedy rozsudek Nejvyššího soudu, ale jednak je jediný svého druhu, a navíc se týká školství, nikoli situace v zaměstnání.